



ת"פ 22512/03/17 - מדינת ישראל נגד י ב

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 22512-03-17 מדינת ישראל נ' ב

כבוד השופט אבי לוי

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם י ב

גזר דין

כללי

הנאשם בתיק זה, י ש ב, הורשע לפניי, על-סמך הודאתו בביצוע מעשי אלימות קשים כלפי מי שהיתה, במועדים הרלבנטיים לכתב-האישום בת-זוגו לשעבר.

עובדות כתב-האישום

ביום 28.2.17, עת היו השניים פרודים מזה כחודש, חייג הנאשם אל המתלוננת מספר פעמים. זו לא ענתה לשיחותיו. הנאשם המשיך להתקשר; המתלוננת ענתה לשיחה ואז **איים עליה הנאשם באומרו שאם לא תפתח את דלת הדירה כשיגיע זה יהיה הסוף שלה ושל אימה**. זמן קצר אחר-כך, ובהיות המתלוננת לבדה בבית, הנאשם הגיע למקום והחל **הולם בחוזקה בדלת וצועק על-מנת שהמתלוננת תאפשר לו להיכנס**. מספר דקות חלפו, ולאחר שהנאשם התחייב באוזניה שלא יפגע בה, הסכימה לאפשר לו להיכנס הביתה.

המתלוננת פתחה את הדלת ונשכבה על הספה בסלון. הנאשם נכנס אל הבית, התקרב אליה, הסיר מעליה את שמיכתה, **הפילה ארצה, הרים את ראשה והחל חונק אותה בידי**. בהמשך בעט בה והיכה אותה בפניה. או-אז, לקח הנאשם את מכשיר הטלפון הנייד של המתלוננת והחל לאיים עליה כי אם לא תמסור לידי את הקוד הסודי של המכשיר יפגע בה. בתגובה לאיומיו מסרה המתלוננת בידי הנאשם את הקוד הסודי. המתלוננת ניסתה לזעוק על-מנת להזעיק עזרה, אך בתגובה לכך, חנקה הנאשם שוב עד שהיא חשה מאבדת הכרתה. בהמשך, ובניסיון להיחלץ מאחיזת הנאשם, ביקשה המתלוננת ממנו שיתיר לה ללכת לשירותים. המתלוננת הלכה לחדר-השינה של אימה כדי לנסות ולאתר את מכשיר הטלפון הקווי של הבית על-מנת להזעיק באמצעותו עזרה. משלא מצאה את המכשיר, היא עברה לחדר-השינה שלה כשהנאשם הולך בעקבותיה. היא התיישבה על המיטה; הנאשם ניגש אליה, הפילה מהמיטה ובעודו צועק עליה, בעט בה והיכה באמצעות אגרופיו בפניה, בגופה ובאפה. בשלב זה, איים הנאשם על המתלוננת באומרו כי היום יפגע בה; הוא השליך את מכשיר הנייד ועזב את המקום.



כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת **שברים בעצמות האף הנזארליות עם תזוזת האף לימין**; היא נזקקה לרדוקציה של האף בהרדמה מקומית והחזרתו למקום. עוד נגרמה לה המטומה פרונטלית תת-עורית משמאל וסימני חבלה בצווארה, בפניה ובידה הימנית. היא הובהלה לבית-חולים וטופלה שם.

מכלול המעשים הללו הביאו להרשעתו של הנאשם בעבירה שעניינה **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות**, בניגוד לסעיף 333 ו-335(א1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), ובעבירה של **איומים**, בניגוד לסעיף 192 לחוק העונשין.

הליכי המעצר בתיק

הנאשם **נעצר ביום 28.2.17 והוחזק במעצר מאחורי סורג ובריח עד יום 3.4.17**; מאז ועד עצם הימים האלה הוא נתון בתנאי "מעצר בית", כאשר בתחילה (עד יום 12.7.17) היה במעצר בית מלא בבית דודתו; אחר-כך, (עד 29.10.17) הותרה לו יציאה לעבודה בליווי מפקח; עד יום 13.2.18 הותר לו לצאת לעבודה ללא ליווי מפקח; מאז ועד היום הוא מצוי בתנאי מעצר בית כמפורט לעיל אך הפעם, בבית הוריו ב---.

גילו ועברו של הנאשם

אין חולק על כך, **שעברו של הנאשם נקי** וכי הוא יליד שנת 1997. מכאן עולה, שהנאשם עבר את העבירות הכלולות בכתב האישום, בהיותו **כבן 19 שנים ו-8 חודשים**.

ראיות לעניין העונש

התביעה לא הביאה ראיות לעניין העונש.

ההגנה

בישיבת יום 4.2.18 העיד לפניי מטעמו של הנאשם **אביו, מר מ.ב.** עד זה סיפר שככל הנראה לא הצליח להנחיל לבנו את הדרך שבה רצה שיילך; העד סיפר על עוצמת הפגיעה שהיתה מנת חלקה של המשפחה של הנאשם פועל יוצא של המעצר הממשי ומעצר הבית (בריוחוק מבית המשפחה). העד סיפר **שבנו מכה על חטא, מודה בטעותו, יושב ובוכה**. העד סיפר עוד שבתום שירותו הצבאי פתח עבורו אביו עסק לממכר גלידה אך זה קרס פועל יוצא של הסתבכותו הפלילית. העד סיפר עוד **שהאווירה בבית קשה מאז האירוע**.

עוד העיד בישיבה זו **מר ש.ר, דודו של הנאשם**. העד, אשר בביתו שהה הנאשם במעצר בית ארוך סיפר **שראה אותו לא פעם קם בלילות ובוכה; שמע מפיו דברי הלקאה עצמית; חש בשינוי הקיצוני שחל באישיותו**. העד סיפר שהוא מאמין שהנאשם לא יחזור על מעשה שכזה שוב.

הוגש לפניי **מכתב התנצלות שאותו העביר הנאשם לידי המתלוננת** ביום 28.9.17. במסגרת מכתב זה הביע הנאשם



התנצלות; ציין שהוא חש בושה על מעשיו; הביע אמפתיה ביחס לנזקים שהוסבו לה; הכיר באחריותו ובהשלכות הקשות של מעשיו על חייה. הוא ציין שהוא מכיר בכך שהוא זקוק לטיפול שירות המבחן. הוא ביקש לשוחח עימה על-מנת לבקש סליחה ולהביע חרטה פנים אל פנים. הוא ציין את רצונו לפצותה כלכלית אף כי הביע את הבנתו שכסף לא יוכל להשיב את המצב לקדמותו.

כן הוגש לפניי מסמך אשר לימד שהנאשם הפקיד סך של 10,000 ₪ בקופת בית-המשפט על-חשבון הפיצוי שייפסק לו במסגרת העונש שייגזר לו.

בישיבת ה-17 ביוני העידו שני עדים נוספים מטעם ההגנה.

גב' א ר, דודתו של הנאשם, אשר בביתה שהה הנאשם במסגרת מעצר הבית סיפרה שכשהוא הגיע לביתה הוא היה עצבני, לא רגוע; עם זאת, בהשפעת הטיפול בשירות המבחן והשיחות עם בני-הבית גרמו לו להשתנות מקצה לקצה והוא הבין את טעותו.

אימו של הנאשם, הגב' ס ב, ציינה שהיא חשה כאב על המתלוננת, ציינה שלא כך חונך הנאשם בבית, וכן כי היתה עדה לדרך שאותה עבר הנאשם במהלכם של ההליכים המשפטיים.

דבריה של המתלוננת בבית-המשפט

בשתי הזדמנויות שונות במהלך ההליכים בתיק זה השמיעה המתלוננת את דבריה באולם בית-המשפט.

לראשונה, היה זה ביום 26.9.17, לאחר שהתקבל תסקיר ראשון מאת שירות-המבחן, אשר בו התבקשתי לדחות את ההליכים בתיק למשך מספר חודשים לצורך שילוב הנאשם בטיפול מותאם. בדיון זה עמדה המתלוננת על כך, שרישומי של האירוע ניכר בה היטב, היא איננה נותרת לבדה אף פעם, לא נהנית מהחיים, ציינה שהאירוע עדיין כואב ועוד יכאב. היא ביקשה שיוטל על הנאשם העונש, הכי חמור שאפשר.

בפעם השנייה, היה זה בישיבת ה-17.6.18, לאחר שהנאשם העביר לידיה מכתב התנצלות והפקיד עבורה סכום ראשוני לצורך פיצוי. דבריה יובאו כאן ככתבם וכלשונם בהתחשב בחשיבותם בסיטואציה -

"אני מקבלת את ההתנצלות. אין לי עוד משהו נגד. אני אחרי זה, מאחורי זה. אני במקום אחר מבחינת החיים שלי. איפה שהייתי זה היה ברצפה. אני לא אשקר. לא טוב לי. היום אני עובדת מלא. אני מלצרית. אני מעבירה את הזמן, מה אני אעשה בבית? אני לא מוכנה לקבל את זה, לא מוכנה ללכת לטיפול. זה מתפוצץ. זה בא בבומים.

לשאלת בית המשפט האם אני מפחדת מהנאשם - לא. ממנו אישית לא. אני מפחדת יותר מהחברים שלו מאשר ממנו..."

כשהיא נשאלת האם לדעתה נכון לשלוח את הנאשם אל מאחורי סורג ובריח היא משיבה - "אני לא חושבת שהוא



צריך ללכת לבית-סוהר. אני חושבת שהוא יכול לעבור את השינוי הזה בבית".

תסקיר שירות-המבחן

שלוש פעמים במהלך ההליכים בתיק זה נדרש שירות המבחן להפיק תסקיר בעניינו של הנאשם שלפני.

בראשון שבהם (מיום **13.9.17**) צוין, שהנאשם הוא בן 20, רווק, בעל השכלה של 12 שנות-לימוד וביצע שירות צבאי חלקי בלבד (בן כשנה), מטעמי בריאות. לאחר שנשר מהשירות הצבאי פתח עסק לממכר גלידות, בו הוא עובד עד היום.

בפני שירות המבחן **קיבל הנאשם אחריות מלאה למעשיו וחש בגינם חרטה, בושה ואשמה**. הוא גילה אמפתיה וצער כלפי המתלוננת בגין הפגיעות והנזק שגרם לה. השירות ציין, כי לא התרשם מאלמנטים של תכנון המעשים אם כי ניכרה הסלמה במהלך ביצועם. הוא נטה לחלק את האחריות עם המתלוננת על רקע אופי מערכת היחסים אשר התנהלה ביניהם. הוא הסביר, שבאירוע הוא "איבד את שפיותו", זעמו גבר במהלכו וכך התקשה לעצור את הסלמת האלימות כלפיה. **הוא הדגיש בפני קצינת המבחן שהוא רוצה להתנצל בפני המתלוננת**. משיחה עם המתלוננת עלה שבמהלך שלוש שנים, שבמהלכן ניהלו השנים מערכת יחסים זוגית החלה בנקודה כלשהי התנהגות אלימה של הנאשם, ולאחר פרידה הם חזרו לקשר שהתברר כהרסני ופוגעני עבורם. היא סיפרה שהיא עדיין חשה מאוימת מפני הנאשם ושהטראומה מקשה עליה ביצירת מערכות-יחסים חדשות.

שירות המבחן **העריך רמת סיכון בינונית להישנות עבירות דומות בעתיד בהעדר התערבות טיפולית אינטנסיבית וממוקדת בתחום האלימות הזוגית**. כשיקולים המגבירים סיכון צוינו העובדה שגורמים רגשיים הם שגרמו לו לנהוג כפי שנהג, ובכלל זה קושי להתמודד עם רגשות השפלה ופגיעה בכבודו והעדר כלים ומיומנות להתמודדות במצבי משבר.

כשיקולים מפחיתי מסוכנות צוינו היכולת הטובה לשמור על רצף תעסוקתי, העדר אינדיקציות למעורבות בתרבות עבריינית וביכולתו להתחבר לחומרת התנהגותו ולהשלכותיה הקשות. לאור כל זאת ביקש שירות-המבחן שאורה על דחייה של ארבעה חודשים במתן גזר-הדין לצורך שילוב הנאשם בטיפול מותאם במתווה טיפולי של שיחות-פרט כדי להקנות לו מיומנויות להתמודדות עם משברים זוגיים ועם קונפליקטים בכלל.

ביום 26.9.17, לאחר ששמעתי את עמדות הצדדים (הסנגור, אשר ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולדחות את מועד גזירת עונשו של הנאשם והתביעה, אשר ביקשה להשלים ההליך על אתר תוך הפניית הנאשם לטיפול בתוככי מתקן כליאה), וכן את עמדת המתלוננת (אשר סיפרה על כאבה, על הטראומה המלווה אותה ועל כך שראוי להחמיר עם הנאשם), הוריתי לדחות את המשך שמיעת הטיעונים לעונש בהתאם לבקשת שירות המבחן (לצורך השלמת עריכת התסקיר).

התסקיר השני אשר הופק ע"י שירות-המבחן הומצא לבית-המשפט ביום 28.1.18.

במסגרתו, כבר גיבש שירות המבחן את המלצתו בכל הנוגע לענישה המתאימה לנאשם. השירות הדגיש, שבלא להתעלם מחומרת העבירות בפגיעה במתלוננת ובעמדת המאשימה, בהתחשב בכך שעניין לנו כאן בנאשם בן 21 שנים, המנהל



אורח חיים יציב והנעדר עבר פלילי, הוא ממליץ על הימנעות מהטלת מאסר בפועל לבל ייפגע שילובו של הנאשם בהליך השיקום, לבל ייקטע תפקודו הנוכחי ולבל ייחשף לגורמים שוליים העלולים לגרום לנסיגה בתפקודו. הומלץ על הטלת צו מבחן לשנה לצד מאסר בעבודות שירות ומאסר מותנה.

הרקע להמלצה זו נעוץ בהתרשמות השירות מצורך טיפולי אצל הנאשם ומשילוב ראשוני במסגרת המרכז למניעת אלימות במשפחה החל בחודש דצמ' 2017. עלה, כי הנאשם מגיע בהתמדה ובאופן רציף לטיפול הפרטני אחת לשבוע, לוקח אחריות על המעשה, יוזם בירור מעמיק של נסיבות התנהגותו האלימה ומביע רצון לערוך בירור ביקורתי ומעמיק בנוגע לעמדותיו ודרכי התמודדותו. העו"ס המטפלת ציינה שההליך הטיפולי עדיין בראשיתו ושיש מקום להמשיכו. השירות התרשם שהנאשם נרתם להליך הטיפולי וממוקד כיום בשינוי רגשי, תפיסתי והתנהגותי בתחום האלימות במשפחה, הנחוצים לשם הפחתת סיכון.

ההמלצה ניתנה גם לאחר עריכת שיחה נוספת עם המתלוננת שבה חזרה על דבריה המפורטים לעיל.

בעקבות תסקיר זה נערך דיון לפניי ביום 4.2.18. במהלכו נשמעו עדויותיהם של אביו ודודו של הנאשם, שתוכן מפורט לעיל. באותו דיון, לאחר שמיעת העדויות ואת עיקרי טיעוני הצדדים ולאחר עיון בתסקיר הנ"ל, החלטתי ש"עשיית הצדק מחייבת דחיית המשך הדיון והימנעות מגזירת הדין" לאלתר. ביקשתי משירות המבחן להמשיך ולעקוב אחר התהליכים השיקומיים שבהם מצוי הנאשם ולהפיק תסקיר משלים ובו דיווח מפורט ביחס להתקדמות של התהליכים הללו. ביקשתי גם הכנת תסקיר נפגעת עבירה ביחס למתלוננת.

לקראת ישיבת ה-17.6.18 הונחו לפניי הן תסקיר סופי ביחס לנאשם הן תסקיר נפגעת עבירה ביחס למתלוננת.

מתסקיר נפגעת העבירה למדתי, כי היא מתמודדת עם חרדה בסיסית המלווה אותה בתוך ביתה ומחוצה לו; כי הפגיעה בתוך מערכת היחסים האינטימית בידי אדם קרוב ובגיל כה מוקדם הותירה אותה בחוויה של בלבול ואובדן בטחון בסיסי ביחס לעצמה, לעולם הסובב אותה ולקשריה הבינאישיים. הבלבול העמוק וחוסר-תחושת הביטחון, כך צוין, עלולים להקשות עליה לצלוח את גיל ההתבגרות ולעמוד במשימותיו ההתפתחותיות באופן חיובי ומספק לעתיד.

המתלוננת סירבה לקבל טיפול לעיבוד החוויה, שכן תתקשה במצבה הרגשי לתת אמון ולהתמסר לדמות טיפולית בנוסף לחששה מפני הצפת התכנים הטראומטיים, העלולים להחלישה עוד יותר (לתפיסתה) ולפגוע במאמציה לשמור על תפקוד תקין כלפי חוץ. לאור כל אלו, הומלץ כי **אטיל על הנאשם פיצוי כספי משמעותי למתלוננת.**

תסקיר שירות המבחן ביחס לנאשם לימד כי **תהליך השיקום מתקדם כראוי**. צוין, כי לאור השתלבותו התקינה בטיפול, יכולתו להירתם ולהיתרם מהליך הטיפול בתוך מסגרת טיפול ייעודית המותאמת לצרכיו, מעריך השירות כי מדובר **בהליך שיקומי מיטיב ותורם עבור הנאשם, תהליך המהווה מענה הולם לצרכיו לשם הפחתת הסיכון להישנות התנהגות עוברת-חוק מצידו. לאור זאת, המליץ השירות על העדפת האפיק השיקומי ועל ניצול ההליך הפלילי הנוכחי לצורך מינופו.**



לפיכך, ולאור העובדה שמדובר בבחור צעיר המנהל אורח חיים יציב ותקין ונעדר עבר פלילי, שב והמליץ השירות על הימנעות מהטלת מאסר מאחורי סורג ובריה כדי שלא לחבל באפשרות המשך השתתפותו והתקדמותו בהליך השיקום כמו גם שלא לקטוע תפקודו התעסוקתי הנוכחי ולמנוע חשיפה לגורמים שוליים, העלולים להביא לנסיגה בתפקודו.

השירות חזר על המלצתו להטיל מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן לשנה, ומאסר על תנאי.

טיעוני הצדדים לעניין העונש

התביעה

בטיעוניה בכתב עמדה התביעה על הערכים הבסיסיים והמרכזיים בחיי החברה הנפגעים כתוצאה מביצוע מעשים אלימים דוגמת אלו שאותם ביצע הנאשם כאן. הערכים הם שלימות גופו ובריאותו של אדם, שמירה על נפשו ובטחונו של בן-זוג וביטול רצונו העצמי. המדובר במעשי בריונות והתעמרות תוך ניצול כוח פיזי עודף הפוגעים בבטחון ציבור הנשים בכללו.

בסיכומי ב"כ המאשימה צוין, שהחומרה הרבה הנעוצה במעשים מחייבת ככלל ענישה משמעותית ומרתיעה מאחורי סורג ובריה אשר תדגיש את הסלידה החברתית ממעשי אלימות מעין אלו ואשר תסייע להוקיעם.

בבואה להתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ציינה המאשימה, כי מדובר במעשה מתוכנן (שכן הנאשם צלצל מספר פעמים, עדכן את המתלוננת שבכוונתו להגיע ולפגוע בה אם לא תפתח את הדלת וכי חרף התחייבותו שלא לפגוע בה אם תפתח את הדלת עשה כפי שעשה). צוין, כי הנאשם האחראי הבלעדי למעשה; כי הנזק שעלול היה להיגרם היה חמור מאוד וכי בפועל אכן נגרמו נזקים הן נפשיים הן פיזיים למתלוננת.

התביעה הצביעה על מתחם ענישה הולם הנע בין 3 לבין 5 שנות מאסר לריצוי בפועל לצד עונשי מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. התביעה סברה שראוי במקרה זה להחמיר בעונש על רקע הצורך להרתיע את הנאשם עצמו ואת הרבים מפני ביצוע מעשים שכאלה. בהגינותה, עמדה התביעה על השיקולים לקולה בקביעת העונש בתוככי המתחם - הגיל הצעיר, העדר הרשעות קודמות וההודאה במסגרת הסדר-הטיעון.

בכל הנוגע לתסקיר שירות-המבחן, ציינה התביעה שהיא מברכת על התקדמות הנאשם בטיפול אך הדגישה שלטעמה, אין במקרה זה הצדקה לסטות לקולה מהמתחם העונשי על רקע שיקולי השיקום. השיקום לא הושלם אלא הוא מצוי בשלבים ראשוניים בלבד; על כל פנים באיזון אל מול חומרת הנזק לנפגעת וחומרת האירוע הוצע להטיל עונש ברף התחתון בתוככי מתחם הענישה המוצע.

ההגנה

הסנגור המלומד פתח דבריו באומרו שהודאתו של הנאשם באשמה, במסגרת הסדר-טיעון היתה הצעד הראשון בדרך ארוכה של טיפול ושיקום בה מצוי הנאשם. לדעת הסנגור חל שינוי דרמטי בנאשם. הסנגור לא כפר בכך, שככלל בעבירות שכאלו ראוי להחמיר מאוד בענישה. עם זאת, סבר שבמקרה זה לנוכח השינוי שעבר על הנאשם ולנוכח הרצון שלו-עצמו לסייע בשיקומה של הנפגעת ראוי לסטות ממתחם הענישה מטעמי שיקום.



הסנגור כפר בעמדת התביעה, שלפיה הטיפול והשיקום מצוי בשלביו הראשוניים. לדעתו, תקופת הטיפול (בת השנה וארבעה חודשים) היא כזו, שבמהלכה ניתן ללמוד על תובנה והתקדמות כפי שעולה מהתסקירים. הסנגור עמד על כך שבכל התקופה מאז הגשת האישום הנאשם מצוי בפיקוח (מלא או כמעט מלא); גם לאחר שהותר לו לצאת לעבודה, הוא לא יצא לשום מקום זולת למקום עבודתו. הסנגור עמד על כך, שהטלת צו מבחן משמעו פיקוח נוסף, וכל עבירה או הפרה של הצו עלולה להביא את הנאשם לדין מחדש.

לדעת הסנגור, שליחת הנאשם לכלא עלולה להשחיתו והדבר עלול מאוד להזיק לו כאדם צעיר, שמעולם לא הסתבך בפלילים.

הסנגור עמד על סוגיית גיל הנאשם כשיקול מרכזי בגזירת העונש, גם אם לא בגדר קטגוריה נפרדת של "בגירים-צעירים". לדעת הסנגור ראוי להתחשב בגיל הן בהיותו נסיבה הקשורה בביצוע העבירה (סעיף 40א(ט)(6) לחוק העונשין) הן כנסיבה שאיננה קשורה בביצועה (סעיף 40א(1) לחוק העונשין). מאחר שהנאשם ביצע את מעשי העבירה בגיל 19 ושמונה חודשים והללו אינם בגדר מעשי עבריינות "מקצועית" כלשונו הרי שיש משמעות רבה לאלמנט הגיל בעצם ביצוע המעשים. הטיפול הוא הסעד לבעיות אלו ולא המאסר.

הסנגור ביקש שאמץ מתחם עונש הולם נמוך יותר מזה שהוצע על-ידי התביעה. הוא ביקש להימנע מלשקול שיקולי הרתעה במקרה זה שכן אין בנמצא סיכוי של ממש להרתיע באמצעות ענישה מחמירה. עוד ביקש שאתחשב בתקופת מעצר-הבית בגזירת העונש.

הסנגור עתר לסטות ממתחם הענישה שייקבע על בסיס סעיף 40ד לחוק העונשין שעניינו סיכוי סביר לשיקום והציע לאמץ את המלצת שירות המבחן התואמת, לדעתו, את שיקולי בית-המשפט שעניינם השבת אדם משוקם ומועיל לחברה.

דברו האחרון של הנאשם

הנאשם, בדברו האחרון ציין שידוע לו שהוא עשה "מעשה מאוד מאוד חמור". הוא אמר שהוא מבין שמגיע לו בגין כך עונש. הוא ציין כי הוא ער לכך שפגע במתלוננת מאוד; עשה את שעשה שכן לא שלט בעצמו; היה בעיצומה של סערת-רגשות מטורפת; הוא יודע כי מה שעשה הוא "דבר בל-יעבור". הוא הביע צער על המעשה. במהלך דבריו פנה אל המתלוננת בדברים הבאים - "אני מצטער על מה שעשיתי לך. אני מצטער שהבאתי את עצמי ואותך ואני מקווה שזה בסופו של דבר יעבור לך..."

טרם גזירת הדין ביקשתי לא בלי התלבטות מהממונה על עבודות השירות חוות דעת ביחס להתאמת הנאשם לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

חוות דעת זו אכן התקבלה ולפיה נמצא הנאשם מתאים לביצוע עונש מאסר בדרך של עבודות שירות.

דין והכרעה



באה שעת הכרעה. זהו עוד מקרה שבו גזירת-העונש קשה כקריעת ים סוף. די לעיין בכתב-האישום על-מנת להבין עד כמה חמורים מעשיו של הנאשם שלפניי. מדובר במעשים בזויים, מבזים ומשפילים, מעשים חמורים הפוגעים בצלם האנוש של הזולת כאשר אותו זולת הוא לא אחר מאשר אדם קרוב, בן-זוג של ממש. התוצאות הפיזיות של המעשים אף הן אינן קלות-ערך, כאלו החולפות תוך זמן קצר ללא טיפול; הטראומה הנפשית עוד תלווה את המתלוננת שנים ארוכות.

במקרה שכזה, מתבקשת ואף מתחייבת ענישה חמורה, מרתיעה והולמת. שיקולי הגמול, ההלימה וההרתעה האישית והכללית זועקים כולם את הצורך להטיל ענישה כואבת בדמות מאסר מאחורי סורג ובריא לתקופה משמעותית.

מאידך גיסא, שני נתונים מחייבים בחינת עניינו של הנאשם שלפניי במונחים של "חשיבה מחוץ לקופסה". הראשון הוא גילו הצעיר בעת ביצוע המעשים; האחר הוא עברו הנקי לחלוטין והיותו אדם נורמטיבי אשר הסתבך בעבירות פועל יוצא של עיוותי-חשיבה רגשיים.

העבירות שבעשיתן הורשע הנאשם נעברו ביום 28.2.17, דהיינו, לפני כ-17 חודשים; כתב-האישום המקורי הוגש כשבועיים אחר-כך. כתב-אישום מתוקן והודאה באשמות נרשמה כבר ביום 15.6.17. הנאשם שהה במעצר ממש עד יום 3.4.17 ואחר-כך, הועבר למעצר בית (תחילה מלא ובהמשך חלקי). את תהליך השיקומי, שהוא לב-ליבה של עתירת ההגנה להימנע מהטלת מאסר, החל הנאשם בחודש ספט' 2017; הוא החל במתווה טיפולי של שיחות-פרט להקניית כלים להתמודדות עם משברים זוגיים ועם קונפליקטים בכלל; הוא נמשך חודשים ארוכים עד אשר בתסקירו האחרון של שירות המבחן צוין כי תהליך השיקום מתקדם כראוי; הוא תהליך מיטיב ותורם עבור הנאשם; יש בו להפחית באורח ממשי את הסיכון להתנהגות עוברת-חוק מצדו.

המכלול מלמד, אפוא, שההליך השיקומי שבו מצוי הנאשם מתקדם בקצב משביע רצון וניתן לומר עליו שהוא הגיע לנקודת אל-חזור.

שני הוקטורים הללו, שניהם רבי-עוצמה אך הפוכים בכיוונם מושכים את ההכרעה בעניינו של הנאשם לשני קטבים מנוגדים.

שיקולי ההלימה הגמול וההרתעה מחייבים כאמור החמרה ומיצוי הדין;

שיקול השיקום (ברוח המלצת שירות המבחן) מציע הטלת ענישה אשר הרכיבים הדומיננטיים שבה הם שיקומים-טיפוליים, כאלה אשר אין בהם כדי לחבל בתהליך השיקום בו מצוי הנאשם ואשר אינם כוללים לפיכך רכיב של מאסר מאחורי סורג ובריא.

שקלול הוקטורים האלו נעשה מאז תיקון 113 לחוק העונשין בהתאם למסילות שהותוו באותו תיקון ותוך היעזרות בכללים ובעקרונות המנחים שנקבעו בו.

נצא, אפוא, לדרך בגזירת העונש.



כידוע, העקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל על הנאשם ומידתו (סעיף 40ב לחוק העונשין); הדרך בגזירת העונש מתחילה בקביעת מתחם עונש הולם למעשה העבירה בהתאם לעקרון המנחה הנ"ל. בקביעת המתחם על בית-המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו ובמדיניות הענישה הנהוגה בכגון דא כמו גם בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. (סעיף 40ג לחוק העונשין).

הערכים החברתיים שבהם פגע הנאשם שלפנינו רבים: זכותו של אדם לשלימות גופו, לבריאות גופו ונפשו; זכותו של אדם לשקט ולשלווה בפרט בתוככי ד' אמותיו ולהגנה מפני אנשים, אשר להם גישה מיוחדת אליו לנוכח קרבתם הנוכחית או הקודמת אליהם; הסדר הציבורי המחייב הימנעות של שימוש באלימות כלפי הזולת, בפרט כשמדובר באלימות קשה, הגוררת חבלות ממשיות.

מידת הפגיעה של מעשיו של הנאשם בערכים הללו איננה נמוכה. הוא איים על המתלוננת ובדרך זו השיג לעצמו רשות להיכנס ל-ד' אמותיה. הוא חבט בה וחבל בה, בעט בה והיכה אותה באגרופים תוך שזרע בה פחד ואף אימה מפניו. הוא גרם לה לשברים בעצמות האף, גרם לה לשטפי-דם משמעותיים ולסימני חבלה במקומות שונים בגופה. היא נזקקה, פועל יוצא של מעשיו, להתערבות כירורגית, סבלה מכאבים וניכר שהטראומה הנפשית, אשר מקורה באותו אירוע מזוויע מלווה אותה עד עצם היום הזה.

מדיניות הענישה בכגון דא מחמירה. המחוקק ואחריו בתי-המשפט רואים בחומרה מעשי אלימות באשר הם; הם רואים בחומרה יתירה אלימות כלפי בן-זוג; יתרה מכך, במקרים אלו, שיקולים אישיים נדחים לקרן זווית וחרף אותן נסיבות אישיות ושורה של שיקולים לקולא, מטילים עונשי מאסר (ראו למשל: ע"פ 6510/11 **פלוגי נ' מדינת ישראל**, פסקה 8, ניתן ביום 20.11.12).

על כך עמדה כב' השופטת ע' ארבל במסגרתו של ע"פ 305/12 **מדינת ישראל נ' זליג** (ניתן ביום 24.6.13 בציננה כדלהלן:

"...קצה נפשנו ממעשי אלימות, ההולכים ומתרבים, במיוחד מעשי אלימות נגד נשים מצד הקרובים להן ביותר. התיק הנוכחי הוא בבחינת חוליה נוספת, המצטרפת למצבור הולך ומתרחב של מקרי אלימות מסוג זה, מה שנראה כ"מכת מדינה" המחייבת את בית המשפט לעמוד בפרץ ולהשית עונשים חמורים שירתיעו הן את העברין העומד לפנינו, הן עבריינים פוטנציאליים....אלימות במשפחה תוביל על דרך הכלל לתגובה עונשית קשה, תוך הסגת מידת הרחמים מפני מידת הדין..."

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות שבעניינן הורשע הנאשם דכאן. עולה, כי העונשים המוטלים בכגון דא הם, ככלל, עונשי מאסר ממשיים לריצוי במתקן כליאה ולעיתים קרובות לתקופות שאינן קצרות.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 6187/17 **שמאילוב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 28.12.17) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושטו על המערער **24 חודשי מאסר**



לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער **(בעל עבר פלילי)** בגין ביצוען של עבירות שעניינן **גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** לפי סעיפים 333 ו- 335(א1) לחוק העונשין; **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין, **ותקיפה הגורמת חבלה ממשית בנסיבות מחמירות** לפי סעיפים 380 ו- 382(ג) לחוק העונשין. עובדותיו של מקרה זה לימדו, כי המערער הכה את אשתו, איים עליה ועל בנו הקטין ובאחת הפעמים שפך קפה חם וגרם לה כוויה של ממש.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 1761/11 **מדינת ישראל נ' אמין** (ניתן ביום 15.2.12) קיבל בית המשפט העליון את ערעורה של המדינה על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המשיב עונש מאסר בן 24 חודשים לריצוי בפועל (בנוסף, **הופעל מאסר מותנה** כך שהמשיב יאסר לתקופה של 30 חודשים). עונש זה הוטל על המשיב בגין ביצוען של עבירות שעניינן **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** לפי סעיפים 333 ו- 335(א1) לחוק העונשין (**שתי עבירות**); עבירת תקיפת בן זוג בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 380 ו- 382(ג) לחוק העונשין, עבירות של תקיפת בן זוג בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 379 ו- 382(ב1) לחוק העונשין ועבירות איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי במהלך שנות נישואיו, נהג המשיב לתקוף את המתלוננת במספר מקרים באמצעות ידיו ורגליו, למשוך בשערותיה ולשרוט את פניה כשהוא מותיר סימני חבלות על גופה ופניה. באחד המקרים כיבה המשיב סיגריה על פני המתלוננת ובאזור איבר מינה וגרם לה לכוויה. באחר, רדף המשיב אחרי המתלוננת בביתם, הכה אותה באגרוף בגבה והפליא בה מכותיו בכל חלקי גופה, לרבות בפניה. כתוצאה ממעשיו נגרמו למתלוננת שטפי דם בשפתיים, נשברו לה 5 שיניים והיא נזקקה לטיפול רפואי. המשיב איים על המתלוננת כי יהרוג אותה או ישלח אחרים להורגה אם תעז להתלונן נגדו. כאמור, בית המשפט העליון קיבל את ערעור המדינה והשית על המשיב **36 חודשי מאסר לריצוי בפועל** (לזה הצטבר עונש המאסר מותנה כפי שפורט דלעיל, כך שהמשיב יאסר לתקופה של 42 חודשים). צוין, כי יש מקום להחמיר עם המשיב, פועל יוצא של התנהגותו הקשה ועונשים אחרים שהוטלו במקרים דומים. עוד צוין שהמשיב טרם העביר למתלוננת את סכום הפיצויים שנגזר עליו.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4834/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (26.6.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער **30 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוען של עבירות שעניינן **גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** לפי סעיפים 333 ו- 335(א1) לחוק העונשין; **איומים** לפי סעיף 192 לחוק העונשין, **ותקיפת בת זוג** (בהזדמנויות רבות), לפי סעיפים 379 ו- 382(ב1) לחוק העונשין. עובדותיו של מקרה זה לימדו, כי המערער (ללא רישום פלילי בתחום האלימות) נהג להכות את אשתו לעתים תכופות מאז נישאו. בעקבות אחד הוויכוחים בין בני הזוג היכה המערער את המתלוננת בחוזקה בפניה וכתוצאה מכך נגרמו לה סחרחורות וחוסר שיווי משקל. מבדיקה רפואית שעברה בבית החולים, למחרת היום, עלה שכתוצאה מאותה המכה נגרם למתלוננת דימום פנימי באוזן השמאלית, נקב בעור התוף וליקוי עצבי-תחושת. למערער יוחס אירוע אלימות נוסף (שהופנה כלפי המתלוננת) ושבמהלכו עיקם המערער את ידיה של המתלוננת וסובב אותן אל מאחורי גבה. לאחר שברחה מפניו אל חדר השינה רדף אחריה וסטר לה על פניה. המערער איים על המתלוננת כי יהרוג אותה ואת בתם.

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 4245/13 **ג'רבאן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.8.13) דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, במסגרתו הושת על המערער **14 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצועה של עבירה שעניינה **חבלה חמורה בנסיבות מחמירות** לפי סעיפים 333, 335(א1) ו- 335(א1) לחוק העונשין. עובדותיו של מקרה זה לימדו, כי סכסוך התגלע בין המתלוננת (זוגתו של המערער) לאחת מבנותיה. עקב כך, ניגש המערער אל המתלוננת ודרש ממנה כי תפסיק לצעוק על הילדים. או אז,



נטל המערער מקל הליכה מעץ והחל להכות את המתלוננת בחוזקה בכל חלקי גופה. כתוצאה מכך נגרמו למתלוננת שבר בקרסול, נפיחות ושטף דם בשוק ובכתף. כאן המקום לציין, כי בית המשפט העליון אמנם דחה את הערעור, אך בד בבד צוין, **כי עיון בפסיקה העלה כי העונש שנגזר על המערער אף מקל יחסית לענישה הנהוגה בעבירות בנסיבות דומות.**

לפסיקה נוספת, ראו: ע"פ 566/18 מרופוב נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 30.5.18); ע"פ 2667/14 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.11.14).

אפנה כעת לבחון את הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות במקרה שלפניי. למעשיו של הנאשם נלווה יסוד מסוים של תכנון. הוא ניסה ליצור קשר טלפוני עם המתלוננת שוב ושוב וכעס על כך שלא זכה למענה. כאשר השיבה לו, דרש ממנה באיום להתיר לו להיכנס לביתה. המשך השתלשלות האירוע נראה כאימפולסיבי באופיו ולא כאירוע מתוכנן. חלקו של הנאשם באירוע הוא בלעדי והאשם לקרותו מוטל עליו בלבד. כתוצאה מהמעשה עלול היה להיגרם נזק פיזי ונפשי צמית למתלוננת; בפועל נגרם נזק פיזי של ממש (אשר חייב התערבות כירורגית) ונזק נפשי ארוך-טווח. המעשים בוצעו לנוכח קנאתו החולנית של הנאשם, מבנה אישיותו הבעייתי ודפוסי התנהגותו כלפי נשים, אשר היו בעייתיים ולקויים בשעתו. דומה שלגילו הצעיר בשעת ביצוע המעשים היה משקל בכל הנוגע ליכולתו להבין עד כמה מעשיו פסולים ועד כמה משמעותם חמורה. המעשים לוו באלימות ובהתעללות בנפגעת העבירה וכן נעשו תוך ניצול לרעה של יחסיו של הנאשם עימה.

מתוך התחשבות בערכים החברתיים שנפגעו ובמידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה בכגון דא ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ראוי לתחום מתחם עונש הולם הנע בין 18 לבין 40 חודשי מאסר לריצוי בפועל לצד עונשים נלווים ופיצויים בסכום משמעותי לטובת המתלוננת.

קביעת העונש המתאים לנאשם

לא הייתה, למעשה מחלוקת בין הצדדים שלפניי על כך שאין זה נכון להטיל על הנאשם עונש המצוי בחלקו העליון של מתחם העונש ההולם בהתחשב בנסיבותיו האישיות, אלו אשר אינן קשורות בביצוע העבירה. בחינת השיקולים המנויים בסעיף 40א לחוק העונשין, שהם השיקולים המנחים בכגון דא מלמדת כי עמדה משותפת זו מעוגנת היטב בעקרונות הנקובים בסעיף. עונש מאסר ממושך בוודאי יפגע בנאשם, לרבות בשל גילו הצעיר; גם משפחתו של הנאשם, אשר ארבעה מחבריה מסרו עדות מרגשת לפניי נפגעו ויפגעו עוד יותר כתוצאה מהחזרתו אל מאחורי סורג ובריח. כתוצאה מההליכים המשפטיים והסנקציות אשר נלוו להם עד כה נעצר, למעשה, מהלך חייו של הנאשם. הוא שהה במעצר ממשי תחילה, אחר-כך במעצר בית מלא המשולב בהשתתפות בהליכים טיפוליים בשירות המבחן ורק בחודשים האחרונים הותר לו, שוב תחת פיקוח מלא, לעבוד באורח חלקי. הנאשם הודה מיד בעבירות שיוחסו לו, הן בחקירה, הן בפני בית-המשפט. בהודאתו מקופלת חרטה ממשית ותוצאתה - חסכון של זמן שיפוטי ושחרור המתלוננת מהנטל הכבד של מסירת עדות בבית-המשפט. הנאשם צעיר בגילו והוא נעדר עבר פלילי.

השאלה הגדולה, הניצבת בפני בית-המשפט בבואו לגזור לנאשם זה עונש היא האם השיקולים שעניינם נטילת האחריות ומאמציו של הנאשם לחזור למוטב ומאמציו לתקן את תוצאות העבירות ולפצות את המתלוננת (המנויים בסעיף 40א(4) ו-5) לחוק העונשין מצדיקים, בהתאם לטענת הסנגור, את הסטייה ממתחם העונש ההולם, כאשר יש בהם



כדי ללמד על סיכויי שיקום ממשיים או שמא, כעמדת התביעה, הם אמנם מצדיקים הקלה בעונש, אך זו תיתכן בתוככי המתחם שנקבע ולא תוך חריגה ממנו.

חריגה ממתחם העונש ההולם משיקולי שיקום

סעיף 40ד(א) לחוק העונשין מאפשר לבית-המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם **לפי שיקולי שיקומו**, אם מצא בית-המשפט כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם".

ודוק, את סעיף 40ד(א) לחוק העונשין יש ליישם באורח זהיר, שכן הפעלתו **פוגעת במידה מסוימת בשיקולי ההלימה**, לצד **שימור סיכויי השיקום**. לצד זאת, סעיף זה מהווה **איזון נורמטיבי חשוב בין עקרון ההלימה, הלוא הוא העקרון המנחה בענישה לבין עקרון השיקום, שאף הוא הוכר כעקרון בעל משמעות, חשיבות ונפקות**.

יישום הסעיף האמור נתון במידה רבה ל**שיקול-דעתה של הערכאה הדיונית**, המתרשמת מסיכויי השיקום ומעריכה אותם לנוכח הראיות המובאות לפניה. הסעיף יופעל מקום בו בית-המשפט סבור שיש להעדיף את שיקולי השיקום ולתת להם מעמד בכורה {ראו - אורן גזל-אייל, "**חריגה ממתחם העונש ההולם" ספר דורית בייניש**, 539, קרן אזולאי ואחרים עורכים, 2018}. קביעת בית-המשפט בעניין זה נעשית בכל מקרה בהתאם לנסיבותיו ולראיות המובאות לפניו, ובראשם תסקיר שירות המבחן. עמדה על כך כב' השופטת ד' ברק- ארז במסגרתו של ע"פ 6637/17 **קרנדל נ' מדינת ישראל** (שניתן אך לאחרונה, ביום 18.4.18) (להלן - **פרשת קרנדל**), בצינה כדלהלן:

"במקרים קודמים שבהם נדרש בית המשפט להעריך את סיכויי השיקום במסגרת סעיף 40ד לחוק העונשין הובאו בחשבון, בין היתר, השיקולים המרכזיים הבאים: המוטיבציה שהפגין האדם שהורשע להשתקם; הליך של גמילה מהתמכרות שהוא עובר; השתלבות מוצלחת בהליכים טיפוליים שונים; **אינדיקציות לשינוי עמוק בהתנהגות ובדרך החשיבה**; הבעת חרטה כנה על המעשים והפגנת אמפתיה כלפי נפגעי העבירה (ע"פ 7459/12 שיבר נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (20.6.2013)); ע"פ 779/15, בפסקה 11; עניין אלקרינאוי, בפסקה 12; עניין סלב, בפסקאות 16-17; עניין שנהר, בפסקה 24)..חשוב להבהיר: אין מדובר ברשימה ממצה של שיקולים, והתקיימותו של שיקול זה או אחר אינה מצדיקה בהכרח חריגה ממתחם העונש משיקולי שיקום. טעם עיקרי לכך הוא שחלק מהשיקולים שהוזכרו לעיל מובאים ברגיל בחשבון במסגרת קביעת העונש בתוך המתחם (ראו: סעיף 40א לחוק העונשין). עם זאת, ומבלי לקבוע מסמרות, ניתן לציין ששילוב בין שינוי מהותי בהתייחסות הרגשית לאירוע העבירה המתבטא בנטילת אחריות, כפרה והבעת אמפתיה לנפגעי העבירה לבין אינדיקציות אובייקטיביות לקיומו של תהליך שיקומי-טיפול מוצלח וחזרה לדרך הישר, עשוי להצביע על "סיכוי של ממש לשיקום" כלשונו של סעיף 40ד(א). **דברים אלה זוכים למשנה חיזוק מקום בו מדובר באדם צעיר נעדר עבר פלילי (עניין סלב, בפסקה 16)". (ההדגשות אינן במקור).**

ומהתם להכא, הנאשם שלפני צעד כבדת-דרך ממשית בנתיב השיקומי. פירטתי בהרחבה את שלבי התהליך האמור, כפי שהוא משתקף מתסקירי שירות המבחן שניתנו בעניינו (שלושה במספר) מדבריו שלו ומדברי בני-משפחתו ואפילו מדברי המתלוננת.

אכן, שירות המבחן איתן בדעתו, כי **הנאשם התקדם התקדמות ראויה** בדרכו להשלים את **רכישת התובנות**



והכישורים המאפשרים לו לזנוח את תפיסת עולמו הישנה ואת אורחות-התנהגותו הרעות מן העבר. שירות המבחן ראה בהליך השיקומי הליך מיטיב ותורם עבור הנאשם, תהליך אשר סופו בהפחתה משמעותית של הסיכון שהנאשם ישוב ויפעל בהתאם לדפוסי-ההתנהגות אשר איפיינו אותו בפרשה הנדונה כאן.

לא זו אף זו, שאלתי את עצמי שאלה נוספת והיא -האם מעשיו של הנאשם ומידת אשמו הם כאלה שיש להגדירם "בעלי חומרה יתרה" במשמעותה של תיבה זו בסעיף 40ד(ב) לחוק העונשין?

התלבטתי לא מעט במתן תשובה לשאלה זו. כפי שצוין במסגרת **פרשת קרנדל** (ראו: פסק דינו של כב' השופט י' אלרון, פסקה 4) ההלכה הפסוקה טרם גיבשה אמות מידה כוללות ומחייבות המעידות על קיומה של "חומרה יתרה".

מחד גיסא, וכפי שהדברים צוינו בהרחבה לעיל, מדובר במעשים קשים ופוגעניים אשר גרמו פגיעות פיזיות ממשיות ונפשיות ארוכות-טווח לבת-זוגו של הנאשם. מאידך גיסא, עניין לנו במעשים נקודתיים, הנובעים מהתפרצות-זעם רגעית, פרי של מבנה אישיות בעייתי, מעשים אשר הנאשם ניחם עליהם כמעט מיד.

לבסוף, באתי לדעה, שבהתחשב בכל הנתונים הרלבנטיים (ובהם גילו של הנאשם בעת ביצוע המעשים ועמדתה של המתלוננת כלפי העונש הראוי להיות מוטל על הנאשם) כי ניתן לראות את המעשים ככאלה אשר **אינם** נופלים בגדרו של הסייג הקבוע בסעיף 40ד(ב) לחוק העונשין {ראו: **פרשת קרנדל** דלעיל, לדיון בשאלת היחס בין החומרה הנדרשת לבין מעשה העבירה ומידת האשם - שהם שני מרכיבי רישת סעיף 40ד(ב)}.

בנסיבות אלה, אין צורך לבחון את השאלה, אם קא עסקין "בנסיבות מיוחדות ויוצאות-דופן" הגוברות על הצורך לקבוע את העונש במתחם העונש ההולם.

כשאלו הם פני הדברים, החלטתי לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מלשלוח את הנאשם למאסר מאחורי סורג וברז.

סוף דבר

אחטא לאמת אם לא אציין, שהחלטתי לבסוף לאמץ את המלצת שירות המבחן והסנגור, ולהימנע מהטלת מאסר בכליאה על הנאשם כאן, הושפעה במידה רבה **מאצילות-הנפש אותה גילתה נפגעת העבירה (ואימה), כאשר הללו המליצו במפורש להימנע מלהורות על מאסרו של הנאשם.**

בחורה צעירה זו, אשר סבלה טראומה קשה מידי של הנאשם, אשר נושאת על גופה ובנפשה את נזקי אותם מעשים עד עצם היום הזה היא נטולת יצר נקמה. היא קיבלה את התנצלותו של הנאשם; לדבריה אין לה "עוד דבר נגדו". היא בחרה להמשיך את חייה. וביחס לנאשם היא הביעה תקווה ואמונה שאת השינוי לו הוא זקוק הוא "יכול לעבור בבית".

אני מאמין בסיכויי השיקום של הנאשם.



סבורני, שטראומת ההליכים המשפטיים, המעצר, מעצר-הבית, ההליך בבית-המשפט, השיחות המרובות בשירות המבחן, כל אלו פעלו את פועלם. בין אם כאקטים בעלי אפקט מרתיע בין אם כאקטים בעלי אפקט מְשָׁנָה תודעה והתנהגות, יהא בהם כדי להכתיב את התנהגותו העתידית של הנאשם.

הונחה בידי הנאשם הזדמנות בלתי-חוזרת להשתקם תוך שנחסכת ממנו ההליכה בחזרה אל מתקן-המאסר והבילוי הארוך והמפוקפק במסגרתו. אכן, המדובר בהזדמנות חד-פעמית. תחושתי היא כי הנאשם מבין זאת. הוא צפוי לפיקוח ממושך מצדו של שירות המבחן והובהרו לו עד תום המשמעויות של סטייה ולו קלה מדרך הישר או מהוראות שירות המבחן. הובהר לו, כי הוא צפוי, במקרה כזה, קרוב לוודאי, לשוב ולתת את הדין על מעשיו. אם כך יקרה, ואני מקווה ומאמין שלא כך יקרה, הובהר לו שהוא צפוי יהא למאסר ממשי ממושך וכואב.

על הנאשם להבין שחלק נכבד מהתוצאה המקלה של ההליך ראוי לזקוף לזכותה של המתלוננת האמיצה, נערה אשר ידעה להניח בצד את רגשות הטינה והנקם ואשר ידעה לרחם גם על מי שהתאכזר כלפיה מתוך אמונה ותקווה שלא יתאכזר לאחרות.

התוצאה היא, שאני גוזר לנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, כפי שיפורט להלן.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג פשע שיש בה יסוד אלים.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור במשך 3 שנים עבירה מסוג עוון שיש בה יסוד אלים או עבירת איומים.

ד. פיצויים לטובת המתלוננת בסך של 80,000 ₪. סכום בן 10,000 ₪ אשר הופקד לטובת פיצויה יועבר לה מיד על-ידי המזכירות. היתרה תשולם ב-35 תשלומים רצופים ושווים החל ביום 1.10.18.

ה. הנאשם יושם תחת פיקוח שירות המבחן **למשך שנתיים** מיום מתן גזר-הדין. שירות המבחן יכין תוכנית פיקוח תוך שלושה שבועות מהיום. הובהרו לנאשם משמעויות אי-ציות לשירות המבחן כמפורט לעיל.

את עבודות השירות ירצה הנאשם במקום עבודה - בית החולים רמב"ם, חיפה.

עליו להתייצב לריצוי עונשו ביום 17.9.18 שעה 8:00, ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, רח' הציונות 14, טבריה.

אני מזהיר את הנאשם כי עליו לעמוד בכל תנאי העסקתו במסגרת זו (לרבות איסור על שתיית אלכוהול במהלך העבודה). התנהגות בניגוד לאמור עלולה להוות עילה להפסקה מנהלית של ריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות. משמע, מאסרו יומר לריצוי מאחורי סורג ובריח.

העתק מגזר דין זה יעבור אל שירות המבחן ואל הממונה על עבודות השירות.

עמוד 14



זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, ה' אב תשע"ח, 17 יולי 2018.